

Pravidla pro uplatnění ztráty z podnikání se letos mění. Jaké jsou možnosti, ukážeme na konkrétním příkladu.

Ztrátu lze nově uplatnit i zpětně

Jolana Nováková
redaktorka MF DNES

Kamila z našeho modelového příkladu by mohla jako kadeřnice využít 80 procent výdajového paušálu, vede však daňovou evidenci. V počátcích podnikání totiž měla vysoké náklady, které přesahovaly oněch 80 procent. Teď je to pro Kamilu svým způsobem výhodné – vzhledem k tomu, že vede evidenci, může uplatnit ztrátu, kterou v loňském roce utrpěla. To by v případě paušálních výdajů nebylo možné.

V roce 2020 nemohla Kamila část roku kvůli pandemii živnost provozovat a po další měsíce sice mohla mít otevřeno, ale z obavy z nárůstu chodilo jen málo zákazníků. Ona sama sice čerpala covidovou podporu ve výši 67 000 korun, bohužel se jí však nepodařilo využít všech možností. Neměla například nárok na covid nájemné, protože si prostory pronajímá v domě, kde není snadné sehnat podpis všech majitelů (část žije v cizině), nájem však platit musela i v době, kdy měla nuceně zavřeno. I tak se stalo, že její výdaje v roce 2020 o 50 000 korun převýšily příjmy, a Kamila se tak ocitla ve ztrátě.

Jak mohou malí podnikatelé řešit výdaje

Daňová evidence – na jedné straně příjmy, na druhé straně výdaje podložené paragony, smlouvami a fakturami.

Výdajový paušál – podnikatel eviduje jen příjmy, jednotlivé výdaje neuplatňuje, vše řeší odečtením určitého procenta z příjmů (30–80 procent, viz box na této straně). Vyplatí se podnikatelům s příjmy do dvou milionů korun.

Paušální daň – v roce 2021 její popularita vzrůstá, a to i díky novým podmínkám. Je určena podnikatelům s příjmy do milionu korun za rok, kteří pak platí 5 469 korun měsíčně. Není třeba podávat daňové přiznání, avšak nelze uplatnit slevy a zvýhodnění.

Účetnictví – povinnost vést účetnictví (dříve se jmenovalo podvojné) mají podnikatelé od obrátu 25 milionů korun ročně.

Ztrátu do budoucna, nebo za minulé roky?

Ztrátu, kterou Kamila z podaného daňového přiznání vykáže, si může odečíst v následujících pěti zdaňovacích obdobích. Jenže kadeřnice se obává budoucnosti, není si jista, zda rok 2021 bude podnikatelsky úspěšnější... S výhodou by tak mohla využít přechodné ustanovení novely daně z příjmů a ve dvou předchozích obdobích si o daňovou ztrátu snížit vykazovaný základ daně.

Využití ztráty v budoucnu může a nemusí nastat. Pokud podnikatel do pěti let nevykáže zisk, nárok na uplatnění ztráty se promlčí.

Zpětné uplatnění má zase nevýhodu v tom, že je administrativně nároč-

nější – je třeba podat dodatečné daňové přiznání, ve kterém si podnikatelka sníží tehdejší daňový základ, a tudíž se jí vrátí část již zaplacené daně z příjmů. A ještě jedna věc hraje roli: zároveň se tím prodlužuje lhůta k případné kontrole ze strany finančního úřadu ze tří na deset let.

Uplatněním ztráty by Kamila dostala navíc 7 500 korun (50 000 x sazba daně 15 %). Rozhodně by se o postupu měla poradit s daňovým odborníkem.

V každém případě Kamila může počítat s tím, že v květnu dostane zpět zálohy, které v roce 2020 na daň z příjmu zaplatila, tedy 12 000 korun. Finanční úřad jí je vrátí jako přeplatek na dani.

Co Kamila v přiznání uvede a co nikoli?

Příjmy z podnikání 250 000 korun. Výdaje z podnikání 300 000 korun. Covidovou podporu není třeba v daňovém přiznání uvádět – nezvyšuje daňový základ.

Kamila darovala v roce 2020 dvakrát krev. Za normálních okolností by to pro ni znamenalo snížení daňového základu o šest tisíc korun.

Jenže kadeřnice má daňový základ nulový, tím pádem tuto výhodu neuplatní. Stejně tak nevyužije slevu na poplatníka, protože z nulové daně není kam slevit.

„Pokud zahájíte činnost jako OSVČ, můžete se přihlásit k paušální dani. Nebudete podávat daňové přiznání, ale nebudete mít ani možnost uplatnit slevy na dani.“

Blanka Marková,
daňová poradkyně Ekofi.cz

Modelový příklad

Kamila nemá žádné příjmy ze zaměstnání. Podniká, má maloměstské kadeřnictví. V roce 2020 si vydělávala jen několik měsíců – do půlky března a pak od května do října. Její příjem za celý rok byl 250 000 korun, podle dokladů zaplatila za materiál a režii 300 000 korun. O příjmech a výdajích vede jednoduchou daňovou evidenci.

Požádala o kompenzační bonus a dostala jej v celkové výši 67 000 korun. Po část roku jí kvůli pandemii byly odpuštěny minimální zálohy na zdravotní a sociální pojištění. Dvakrát darovala krev. V roce 2020 zaplatila zálohu na daň z příjmů 12 000 korun.

PŘÍLOHA Č. 1 str. 1

PŘÍLOHA č. 1

je součástí tiskopisu PŘIZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2020 – 25 5405 MFIn 5405 vzor č. 26 (dále jen „DAP“)

Rodné číslo: 7,6,5,9,1,9 / 1,1,2,1

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřípustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci¹⁾ Vedu účetnictví¹⁾ Uplatňuji výdaje procentem z příjmů¹⁾

	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona	250 000	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	300 000	
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	-50 000	
105 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující – uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)	0	
106 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující – uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)	0	
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozděluje na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně díla rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozděluje na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně díla rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně díla rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně díla rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
111 (neobsazeno)		
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (-)		
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 – ř. 111 + ř. 112)	-50 000	
114 Dílčí základ daně z příjmů podle § 7 zákona po vymezení (ř. 113 – úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 zákona)	-50 000	

2. Doplnující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obrátu a odpisech

Roční úhrn čistého obrátu Uplatněné odpisy celkem Z toho odpisy nemovitých věcí

B. Druh činnosti²⁾ Sazba výdajů % z příjmů Příjmy Výdaje CZ - NACE

Název hlavní (převažující) činnosti

Název dalších činností

	Sazba výdajů % z příjmů	Příjmy	Výdaje	CZ - NACE
Celkem		250 000	300 000	

25 5405/P1 MFIn 5405/P1 - vzor č. 16

(1)

PŘÍLOHA Č. 1 str. 2

C. Údaje o samostatné činnosti

Datum zahájení činnosti Datum přerušování činnosti Datum ukončení činnosti Datum obnovení činnosti Počet měsíců činnosti

D. Tabulka pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona

Vypílejte pouze v případě, vedete-li daňovou evidenci podle § 7b zákona. Údaje, prosím, vyplňte v celých Kč.

	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
1. Hmotný majetek		
2. Peněžní prostředky v hotovosti ¹⁾		
3. Peněžní prostředky na bankovních účtech ¹⁾		
4. Zásoby	3 000	15 000
5. Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a zápůjček		
6. Ostatní majetek ¹⁾		
7. Dluhy včetně přijatých úvěrů a zápůjček		
8. Rezervy		

9. Mzdy

¹⁾ Označené údaje jsou nepovinné.

E. Úpravy podle § 5, § 23 zákona²⁾

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona zvyšující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona snižující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

F. Údaje o společných společnostech³⁾

Jste-li společníkem společnosti, která není právnickou osobou, vyplňte údaje o ostatních společných společnostech					
	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech v %	Podíl na výdajích v %
1.					
2.					
3.					

G. Údaje o spolupracující osobě ⁴⁾			
Jste-li osoba, která rozděluje příjmy a výdaje podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodu, uveďte údaje o spolupracující osobě			
	Jména	Příjmení	DIČ (RČ)
1.			
2.			

H. Údaje o osobě, která rozděluje příjmy a výdaje			
Jste-li spolupracující osoba podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodu, uveďte údaje o osobě, která na Vás rozdělila příjmy a výdaje			
	Jména	Příjmení	DIČ
1.			

I. Údaje o veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti ⁵⁾		
Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společníkem, nebo komanditní společnosti, kde jste komplementářem, a výše Vašeho podílu v procentech	DIČ	%

¹⁾ Z předstíhání možností v rámciku vyberte odpovídající variantu a označte křížkem.

²⁾ Údaje, pro které nedostačuje vyhrazené místo, uveďte na volný list a přiložte k tiskopisu.

(2)

